

# Rutinebeskrivelse

En rutinebeskrivelse (RB) sikrer god og effektiv saksflyt ved å gi detaljerte rutiner om den konkrete fremgangsmåten ved behandlingen og avgjørelsen av UNEs saker. En RB godkjennes og revideres av avdeling for faglig støtte og analyse (fagavdelingen).

Saksnr. (360<sup>o</sup>) : 15/00570

Dato : 29.4.2016

Versjon : 02

Ansvarlig : GJS

Saksbehandler : ITH

Nummer : RB-01

## Behandling og avgjørelse av saker om beskyttelse der klageren oppholder seg på ukjent sted eller i utlandet

### Formål

Legge til rette for en effektiv saksflyt ved behandling og avgjørelse av saker om beskyttelse der klageren befinner seg på ukjent sted eller i utlandet.

## Innhold

<b>1</b>	<b>Utlendingsloven §§ 28 første og annet ledd og 93 første ledd .....</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Utreise i søknadsperioden.....</b>	<b>3</b>
<b>3</b>	<b>Behandling av klage når asylsøkeren oppholder seg på ukjent sted eller i utlandet .....</b>	<b>3</b>
3.1	Hovedregel: Ikke realitetsbehandling .....	3
3.2	UNE velger likevel å realitetsbehandle saken .....	4
3.3	Klageren oppholder seg i hjemlandet .....	4
<b>4</b>	<b>Saksbehandlingsrutiner.....</b>	<b>4</b>
4.1	Sjekkliste.....	4
4.2	Registrering i DUF.....	5
<b>5</b>	<b>Avgjørelsesform i UNE .....</b>	<b>5</b>
<b>6</b>	<b>Klageren dukker opp igjen.....</b>	<b>5</b>

## 1 Utlendingsloven §§ 28 første og annet ledd og 93 første ledd

Det er et vilkår for å anerkjennes som flyktning i Norge at søkeren er i riket eller på norsk grense, jf. utlendingsloven (utl) § 28 første ledd første punktum. Annet ledd lyder: ”En utlending som anerkjennes som flyktning etter første ledd, har rett til oppholdstillatelse (asyl).”

For at en asylsøker skal ha rett til beskyttelse i Norge, må søkeren altså befinne seg her i landet. Det er ikke tilstrekkelig å komme hit og levere inn søknad, for så å reise ut igjen. Søkeren/klageren skal stå til disposisjon for utlendingsmyndighetene på ethvert trinn av saksbehandlingen, fordi det for eksempel kan oppstå behov for tilleggsavhør eller klageren blir innkalt til å møte personlig i nemndmøte. Det fremgår av utl § 19 annet ledd at utlending som skifter bopel mens det pågår behandling av sak etter loven, skal gi melding om dette til politiet.

I henhold til utl § 93 første ledd, jf. utlendingsforskriften (utf) § 17-21 annet ledd, må pass eller annet reisedokument søkeren er i besittelse av, innleveres sammen med søknad om beskyttelse. Det fremgår av utf § 17-21 første ledd at søknad om beskyttelse også omfatter søknad om reisebevis eller utlendingspass. Bestemmelsene innebærer at det i utgangspunktet ikke vil være mulig for søkeren å forlate riket i søknadsperioden.

## 2 Utreise i søknadsperioden

Enkelte asylsøkere har behov for å kunne reise utenlands mens søknaden behandles. Reisebevis for flyktning vil de ikke ha krav på, jf. utl § 64 første ledd annet punktum. Dersom søknadsperioden blir lang og de har et sterkt behov for å reise utenlands, vil de imidlertid etter søknad kunne få et reisedokument av begrenset varighet.

For at en utreise i søknadsperioden ikke skal være i strid med søknaden om beskyttelse, må den altså være godkjent av norske myndigheter og foregå med et reisedokument utstedt av dem. Norge påtar seg beskyttelsen av alle som søker beskyttelse i søknadsperioden, en beskyttelse som også kan ivaretas av norsk utenriksstjeneste ved reise i utlandet med reisedokument utstedt av norske myndigheter. En asylsøker som benytter et reisedokument som det er i strid med søknaden om beskyttelse å være i besittelse av, har også signalisert at vedkommende greier seg uten beskyttelse av norske myndigheter.

Det fremgår av utf § 8-2 annet ledd bokstav b at utlending som ”har tatt opphold på ukjent sted i mer enn tre dager eller har reist ut av riket uten tillatelse”, ikke omfattes av 15-månedersregelen (som ikke gjelder for UNE).

## 3 Behandling av klage når asylsøkeren oppholder seg på ukjent sted eller i utlandet

### 3.1 Hovedregel: Ikke realitetsbehandling

Alle som søker beskyttelse i Norge, også de som søker fra utlandet, har krav på å få sin søknad behandlet. Det er imidlertid bare søkere/klagere som befinner seg i riket som har krav på å få den realitetsbehandlet, da det bare er slike personer som omfattes av retten til beskyttelse. Dette gjelder likevel ikke klager som har forlatt landet av den grunn at klagen ikke er gitt oppsettende virkning.

En asylsøker som befinner seg utenfor riket med myndighetenes samtykke, bør normalt ikke få søknaden behandlet i denne perioden, men har rett til realitetsbehandling etter å ha vendt tilbake til Norge. Retur må skje innen utløpet av reisedokumentets varighet.

I UDIs rundskriv 2014-020 Retningslinjer for når asylsøkere forsvinner og melder seg på nytt eller påtreffes, står det i pkt. 2:

«En asylsøker er forsvunnet når han eller hun

- ikke lenger bor på mottaket, eller
- ikke har meldt om adresseendring innen en uke etter at han eller hun flyttet, eller
- nåværende oppholdssted ellers er ukjent»

Klager som befinner seg på ukjent sted i riket, har krav på å få klagen realitetsbehandlet. Er klageren forsvunnet uten at vi vet om han/hun er i Norge eller utlandet, kan vi sette som vilkår for realitetsbehandling at klageren selv eller hans/hennes advokat eller annen fullmektig dokumenterer at han/hun er i landet, jf. plikten etter utl § 19 annet ledd til å gi melding om skifte av bopel. Dersom dette ikke gjøres innen rimelig tid, kan saken avgjøres uten realitetsbehandling. Unnløstelse av realitetsbehandling begrunnes med at vi legger til grunn (eventuelt er kjent med) at klageren har forlatt Norge. På bakgrunn av at han/hun ikke har ønsket å benytte seg av den beskyttelsen Norge gir mens saken er til behandling, anses klagen uaktuell.

At klagen avgjøres uten realitetsbehandling, innebærer at UDIs vedtak opprettholdes.

### **3.2 UNE velger likevel å realitetsbehandle saken**

Selv om en klager omfattes av pkt. 3.1 og således ikke har krav på realitetsbehandling, kan UNE likevel velge å realitetsbehandle klagen. Dette vil kunne være hensiktsmessig i klare avslagssaker.

### **3.3 Klageren oppholder seg i hjemlandet**

En klager som befinner seg i hjemlandet, omfattes av pkt. 3.1 og har ikke krav på realitetsbehandling. Det kan likevel være hensiktsmessig å realitetsbehandle saken i slike tilfeller og opprettholde direktoratets vedtak, idet en klager som frivillig har forlatt Norge og reist til hjemlandet, ikke trenger beskyttelse her.

## **4 Saksbehandlingsrutiner**

### **4.1 Sjekkliste**

- Har det kommet inn opplysninger som tilsier at klageren skal anses forsvunnet?
  - Hva viser hendelseslisten i DUF?
  - Hva fremgår av dokumentlisten i DUF/Postklienten?
- Hva vises andre steder i DUF?
  - Er det et Stopp-skilt øverst til høyre?
  - Under fanen Persondetaljer:
    - Hva vises på knappen Hendelser?
    - Hva står oppført som klagerens adresse på Adresseknappen, og fra og med hvilke dato? Hva viser adressehistorikken?
  - Under Integreringsfanen:
    - Hva vises under knappen Mottak?
    - Hva vises under Mottakshistorikken?
  - Ligger det en arbeidsoppgave i DUF med varsel om at personen er forsvunnet?

- Klageren bor ikke på mottaket og heller ikke på registrert adresse; Bør UNE sende et brev til klageren selv eller advokat/fullmektig og sette som vilkår for realitetsbehandling at det dokumenteres at klageren er i landet?
- Klageren er forsvunnet; Kan saken likevel behandles, jf. pkt. 3.2. og 3.3?

#### 4.2 Registrering i DUF

- Dersom saken ikke skal realitetsbehandles, skal vedtaket registreres i DUF etter utl 28 første ledd. Det skal ikke fattes noe tilleggsvedtak ettersom vi legger til grunn at klageren har forlatt landet. Se [DUF-brukerveiledning](#).
- Dersom UDI har gitt utsatt iverksetting, skal UNE sette en ny utreisefrist, se [IR-01 Saksbehandlingen i UNE](#) punkt 8.2 og [RB-18 Fastsettelse av utreisefrist og underretning om vedtak](#) pkt. 2. Dette gjelder imidlertid ikke dersom det er lagt til grunn at klageren har forlatt landet, f.eks. reist hjem ved hjelp av IOM.

## 5 Avgjørelsesform i UNE

Sakene som omhandles i denne rutinebeskrivelsen vil ikke by på vesentlige tvilsspørsmål, og bør ikke avgjøres i nemndmøte. Dersom det er innkalt til nemndmøte i en sak, og det før møtet avholdes blir klart at klageren er forsvunnet/reist ut av riket, bør saken trekkes fra slik behandling og avgjøres av vedkommende nemndleder etter forberedelse av sekretariatet i henhold til [pkt. 3](#).

Dersom det under et nemndmøte blir klart at klageren er forsvunnet/reist ut av riket, bør saken trekkes fra videre behandling i møtet og avgjøres av nemndlederen i henhold til [pkt. 3](#).

## 6 Klageren dukker opp igjen

Det kan hende at en asylsøker som har fått klagen sin avgjort i henhold til [pkt. 3](#), dukker opp igjen. Søker han/hun beskyttelse på nytt, blir det opp til UDI å behandle saken. Dersom han/hun henvender seg til UNE og ber om at klagen gjenopptas eller anmoder om omgjøring, må det vurderes konkret hvordan vi skal forholde oss, herunder om vi skal anse saken som en ny første gangs søknad og oversende den til UDI for behandling.

Øyvind Havnevik (sign.)  
seksjonssjef